

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Jarząbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 maja 2021 r.

w Warszawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o odsetki od renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 29 grudnia 2020r. znak (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. S. prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie od renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy za okres od dnia 1 lipca 2016r. do dnia 30 września 2020r.

Sygn. akt VII U 140/21

UZASADNIENIE

W dniu 29 stycznia 2021 r. **J. S.** złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 29 grudnia 2020 r., znak: (...) odmawiającej mu prawa do wypłaty odsetek ustawowych w związku z wypłatą renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że na mocy wyroku prawomocnego z dnia 22 lipca 2020 r. zostało mu przyznane prawo do renty, jednak w jego sentencji nie została ujęta kwestia należnych odsetek. ZUS w październiku 2020 r. dokonał przelewu kwoty odpowiadającej sumie nominalnej należnych miesięcznych świadczeń okresowych (z uwzględnieniem waloryzacji oraz naliczonego podatku dochodowego) z pominięciem odsetek mimo, iż ich wypłata stała się wymagalna z chwilą uprawomocnienia wyroku i winna być dokonana z urzędu. Odwołujący powołał się na treść wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 18 stycznia 2018 r. (III AUa 2389/16), w którym stwierdzono, że „organ rentowy podejmując wypłatę opóźnionego świadczenia jest zobowiązany do wypłaty z urzędu także odsetek” oraz na wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 19 grudnia 2012 r. (III AUa 1008/12), zgodnie z którym „odsetki nie są odrębnym świadczeniem z ubezpieczenia społecznego, lecz świadczeniem akcesoryjnym, które w wypadku zaistnienia określonych w ustawie warunków powinno być przyznane i wypłacone przez organ rentowy bez wniosku ubezpieczonego”. W oparciu o powyższe odwołujący wniósł o zobowiązanie organu rentowego do dokonania zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od zaległej renty za okres lipiec 2016r. - wrzesień 2020r. w sposób określony w rozporządzeniu ministra pracy i polityki socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych

zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (odwołanie, k. 3-5 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 czerwca 2020 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.** wniósł jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. wskazując, że zaskarżona decyzja została wydana prawidłowo, a odwołanie jest bezzasadne.

Uzasadniając stanowisko organ rentowy powołał się na treść art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych i art. 118 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz wskazał, że Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie w wyroku z dnia 22 lipca 2020 r., sygn. akt VII U 26/17 zmienił decyzję z dnia 21 września 2016r., znak: 1/20/045118220 w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 lipca 2016r. na stałe, jednak Sąd nie ustalił odpowiedzialności organu rentowego, o której mowa w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej. Nieprawomocny wyrok wpłynął do organu rentowego 3 września 2020r. natomiast decyzja realizująca ten wyrok została wydana już 29 września 2020r. (odpowiedź na odwołanie, k. 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. posiada wykształcenie ekonomiczne. Odwołujący prowadził działalność gospodarczą w okresach: od 1 kwietnia 1988 r. do 31 grudnia 1992 r., od 5 sierpnia 1994 r. do 31 marca 1995 r., od 1 stycznia 1999 r. do 30 marca 2012 r. oraz od 1 kwietnia 2012 r. do 20 maja 2012 r. Nadto ubezpieczony był zatrudniony w (...)w okresie od 25 sierpnia 1987 r. do 30 września 1987 r., w (...) Sp. z o.o. w okresie od 1 kwietnia 1995 r. do 31 marca 1998 r. oraz w (...) S.A. w okresie od 1 kwietnia 1998 r. do 13 czerwca 1998 r. Jego ogólny staż pracy wyniósł 22 lata, 1 miesiąc i 7 dni (świadcstwo pracy z dnia 31 marca 1995 r., k. 17 a.r., świadectwo pracy z dnia 31 października 1995 r., k. 19 a.r.).

J. S. w dniu 11 lipca 2016 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W toku rozpoznawania wniosku odwołujący został skierowany na badanie do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 5 sierpnia 2018 r. uznał, że J. S. jest częściowo niezdolny do pracy na okres od 15 czerwca 2011 r. do 30 września 2017 r. Trzy dni później organ rentowy zgłosił zarzut wadliwości w/w orzeczenia na podstawie art. 14 ust. 2d ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na skutek powyższego odwołujący został przebadany przez komisję lekarską ZUS, która na mocy orzeczenia z dnia 22 sierpnia 2016 r. tożsamo uznała, że jest on częściowo niezdolny do pracy do dnia 30 września 2017 r., lecz za datę tej niezdolności uznała dzień 12 lutego 2015 r. W związku z tym organ rentowy decyzją z dnia 21 września 2016 r., znak: (...) odmówił przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ jego niezdolność do pracy nie zaistniała w ciągu 18-tu miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia w dniu 20 maja 2012 r. (wniosek z dnia 11 lipca 2016 r., k. 1 a. r., orzeczenie z dnia 5 sierpnia 2016 r., k. 35 a. r., pismo z dnia 8 sierpnia 2016 r., k. 37 a. r., orzeczenie z dnia 22 sierpnia 2016 r., k. 41 a. r., decyzja z dnia 21 września 2016 r., k. 77 a.r.).

W dniu 31 października 2016 r. J. S. odwołał się od powyższej decyzji organu rentowego do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie. Sprawie nadano sygn. akt VII U 26/17 (zarządzenie o założeniu sprawy k. 1 – sygn. akt VII U 26/17, odwołanie J. S. od decyzji ZUS z 21 września 2016 r., k. 2-12 a.s. – sygn. akt VII U 26/17). Po rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 22 lipca 2020 r. sygn. akt VII U 26/17 zmienił skarżoną decyzję ZUS (...) Oddział w W. z dnia 21 września 2016 r., znak: (...) w ten sposób, że ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 lipca 2016 r. na stałe. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że oparł się na przeprowadzonym w toku postępowania dowodzie z opinii biegłych sądowych specjalistów z zakresu psychologii i psychiatrii. Dowody z dokumentów, jako niekwestionowane przez strony, a przy tym spójne, zostały ocenione przez Sąd jako w pełni wiarygodne. Opinie biegłego sądowego z zakresu psychiatrii M. P. Sąd przyjął jako podstawę ustaleń w zakresie istnienia u ubezpieczonego całkowitej i stałej niezdolności do pracy. Biegła rozpoznała u J. S. zespół otępienny i organiczne zaburzenia nastroju w przebiegu choroby neurodegeneracyjnej mózgu. Wskazała, że odwołujący jest spowolniony psychoruchowo i nie w pełni zorientowany. Występują u niego również zauważalne zaburzenia koncentracji uwagi i pamięci podczas formułowania wypowiedzi. Za datę powstania całkowitej niezdolności do pracy Sąd ustalił dzień 2 marca 2016 r., kiedy stwierdzono w stanie zdrowia ubezpieczonego

zaburzenia funkcji poznawczych. Przed tą datą istniała częściowa niezdolność do pracy od 19 lipca 2013 r., kiedy zaobserwowano u ubezpieczonego objawy depresji niepoddające się leczeniu i wymagające po kilku miesiącach skierowania na leczenie szpitalne. Sąd Okręgowy wskazał, że opinia główna i uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu psychiatrii w sposób pełny i wyczerpujący ostatecznie udzieliła odpowiedzi na pytania ujęte w tezie postanowienia dopuszczającego ten dowód. Sąd Okręgowy uznał, że odwołujący spełnia przesłanki określone do renty z tytułu niezdolności do pracy w art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i przyznał mu prawo do ww. świadczenia zgodnie z sentencją wyroku (wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 22 lipca 2020 r. sygn. akt VII U 26/17 z uzasadnieniem k. 379-386 - sygn. akt VII U 26/17).

Wykonując wyrok Sądu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał w dniu 29 września 2020 r. decyzję znak: (...), na podstawie której przyznał J. S. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 lipca 2016 r. na stałe. Organ rentowy ustalił wysokość renty na kwotę 2.405,29 zł. Dodatkowo wskazał, że przekaże na rachunek w banku należność za okres od 1 lipca 2016 r. do 30 września 2019 r. w wysokości kwocie 104.129,76 zł (132.365,39 zł bez odliczeń). (decyzja ZUS z 29 września 2020r. – nieponumerowane karty a.r.).

W dniu 21 grudnia 2020 r. J. S. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o zapłatę odsetek od zaległej renty (wniosek z dnia 21 grudnia 2020 r. – nieponumerowane karty a.r.).

Po rozpoznaniu ww. wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 29 grudnia 2020 r., znak: (...) odmówił mu prawa do wypłaty odsetek ustawowych w związku z wypłatą renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując, że w sentencji wyroku Sądu z dnia 22 lipca 2020 r. nie wskazano odpowiedzialności organu rentowego (decyzja ZUS z 29 grudnia 2020 r. – nieponumerowane karty a.r.).

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został bezsprzecznie potwierdzony w przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, w szczególności w oparciu o przedłożone dokumenty znajdujące się w aktach sądowych i rentowych, w tym dołączonych do sprawy akt o sygn. VII U 26/17.

Dowody z dokumentów były wiarygodne i korespondowały ze sobą tworząc spójny stan faktyczny. Strony nie kwestionowały zebranych w sprawie dowodów, a w ocenie Sądu nie budziły one żadnych zastrzeżeń. Ponadto strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego, który, zdaniem Sądu, był wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie było zasadne.

W niniejszej sprawie ubezpieczony dochodził prawa do odsetek od renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Prawo odsetek z tytułu opóźnienia w przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych reguluje art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 423), zgodnie z którym jeśli Zakład Ubezpieczeń Społecznych – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W przypadku świadczeń rentowych terminy wypłaty określa art. 118 ust. 1 i ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 291). Zgodnie z treścią tego przepisu organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zatem Zakład

Ubezpieczeń Społecznych ma 30 dni na wydanie prawidłowej decyzji licząc od chwili wyjaśnienia ostatniej niezbędnej okoliczności, rozumianej jako ostatni fakt konieczny, z punktu widzenia przesłanek nabycia prawa, do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. W przypadku, gdy prawo zostaje przyznane orzeczeniem Sądu, ów 30 dniowy termin jest liczony od momentu doręczenia wyroku, ale jedynie wówczas, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W przeciwnym wypadku, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy, termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia.

W judykaturze ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym przez nieustalenie prawa do świadczenia, o którym mowa w art. 85 ustawy systemowej, należy rozumieć zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania. W tym przypadku zachodzi sytuacja gdy do wydania przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia doszło mimo, że było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem. Jednocześnie użyty w przepisach zwrot „okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności” jako wyłączający obowiązek wypłaty odsetek należy rozumieć w ten sposób, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest obowiązany do wypłaty odsetek nie tylko wtedy, gdy nie ponosi winy w opóźnieniu, lecz także wtedy, gdy opóźnienie w ustaleniu i wypłacie prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem innych przyczyn, niezależnych od ZUS (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012 r., III UK 110/11; z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03).

Przechodząc do rozważań nad przedmiotem sporu Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności podkreśla, iż nie zasługuje na uwzględnienie argumentacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którą brak orzeczenia o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do przyznania prawa do świadczenia rentowego uniemożliwia dochodzenie przez ubezpieczonych prawa do odsetek na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej. Organ rentowy powoływał się na fakt, że Sąd Okręgowy w wyroku przyznającym odwołującemu rentę zapadłym w sprawie VII U 26/17 takiej odpowiedzialności organu rentowego nie ustalił. Argument ten należy jednak na tle praktyki orzeczniczej sądów powszechnych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych uznać za chybiony. W orzecznictwie od lat ugruntowany jest bowiem pogląd, zgodnie z którym brak orzeczenia organu odwoławczego o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o którym mowa w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej nie pozbawia ubezpieczonego prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011 r., I UZP 2/11, także; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 sierpnia 2018 r., III AUa 306/18).

W razie wystąpienia strony o odsetki po wykonaniu wyroku przyznającego świadczenia, konieczne jest ustalenie z jakich przyczyn doszło do opóźnienia w wypłacie. W celu ustalenia, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie spowodowane błędem w ustaleniach faktycznych, konieczne jest wykazanie, że w przepisany terminie ZUS nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia.

W takiej sytuacji zachodzi jednak konieczność ustalenia tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność. Ocena tego, która ze stron postępowania odpowiada za opóźnienie wypłaty świadczenia winna być wyprowadzona z całokształtu okoliczności sprawy, gdyż obowiązki stron zależą od przedmiotu sporu w danej sprawie oraz od tego, na której ze stron spoczywa ciężar wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. W sytuacji, gdy przedmiotem sporu jest prawo do renty i jedyną sporną okolicznością jest ocena stanu zdrowia, zaś ubezpieczony przedstawia pełną dokumentację medyczną, to ewentualny błąd w ocenie medycznej obciąża organ rentowy, a nie ubezpieczonego. W odniesieniu do spraw związanych z orzekaniem medycznym utrwalone jest orzecznictwo, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieprawidłowe orzeczenie wydane przez lekarza orzecznika ZUS lub komisję lekarską ZUS (zob.

wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 listopada 2013 r., III AUa 295/13; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 czerwca 2018 r., III AUa 323/18).

W kontekście cytowanych powyżej poglądów judykatury, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd Okręgowy ostatecznie zważył, że organ rentowy miał możliwość wydania korzystnego dla ubezpieczonego rozstrzygnięcia przy pierwotnym rozpoznaniu wniosku odwołującego o ponowne przyznanie mu świadczenia rentowego. Z dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń wynika, że przyznanie odwołującemu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy było uzasadnione zdiagnozowaniem u niego schorzenia w postaci znacznej dysfunkcji prawego barku. W toku postępowania o sygn. VII U 26/17 – zakończonego zmianą skarżonej decyzji i przyznaniem odwołującemu prawa do renty od 1 lipca 2016 r. na stałe – przeprowadzono opinie biegłych sądowych z zakresu zakresu psychologii i psychiatrii. Dowody z dokumentów, jako niekwestionowane przez strony, a przy tym spójne, zostały ocenione przez Sąd jako w pełni wiarygodne. Opinie biegłego sądowego z zakresu psychiatrii M. P. Sąd przyjął jako podstawę ustaleń w zakresie istnienia u ubezpieczonego całkowitej i stałej niezdolności do pracy. Biegła rozpoznała u J. S. zespół otępienny i organiczne zaburzenia nastroju w przebiegu choroby neurodegeneracyjnej mózgu. Wskazała, że odwołujący jest spowolniony psychoruchowo i nie w pełni zorientowany. Występują u niego również zauważalne zaburzenia koncentracji uwagi i pamięci podczas formułowania wypowiedzi. Za datę powstania całkowitej niezdolności do pracy należało przyjąć dzień 2 marca 2016 r., kiedy stwierdzono w jego stanie zdrowia zaburzenia funkcji poznawczych. Przed tą datą istniała częściowa niezdolność do pracy od 19 lipca 2013 r., kiedy zaobserwowano u ubezpieczonego objawy depresji niepoddające się leczeniu i wymagające po kilku miesiącach skierowania na leczenie szpitalne. Odwołujący nie był niezdolny do pracy począwszy od 2011 r., gdyż podczas wizyty w dniu 15 czerwca 2011 r. lekarz neurolog nie stwierdził u badanego zaburzeń pamięci. Schorzenie neurodegeneracyjne ośrodkowego układu nerwowego rozwijało się od 2011 r., lecz o niezdolności do pracy nie decyduje zaistnienia schorzenie, lecz nasilenie jego objawów, które nastąpiło w 2013 r. Co istotne, opinie biegłych sądowych zostały wydane w oparciu o dokumentację medyczną, którą organ rentowy **dysponował w trakcie rozpatrywania wniosku J. S. o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy** z dnia 11 lipca 2016 r. w tym również w trakcie analizowania jego stanu zdrowia przez organy orzecznicze (lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS). Zdaniem Sądu wskazane przez biegłych okoliczności, przyjęte za podstawy uzasadnienia sformułowanych przez nich wniosków opinii, były nie tylko znane organom orzeczniczym ZUS, lecz stanowiły podstawę do uznania odwołującego za częściowo niezdolnego do pracy już na etapie orzekania przez lekarza orzecznika ZUS w dniu 5 sierpnia 2016 r. w toku postępowania w sprawie ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W przedmiotowym orzeczeniu lekarz orzecznik ZUS uznał odwołującego za częściowo niezdolnego do pracy od 15 czerwca 2011 r. do 30 września 2017 r. w związku z jego stanem neurologicznym oraz psychicznym wskazując przy tym, że stwierdzone u J. S. dysfunkcje naruszają sprawność organizmu w stopniu umiarkowanym, co powoduje utratę w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, a przekwalifikowanie zawodowe jest niemożliwe. Podstawą takiej oceny stanu zdrowia odwołującego była przeprowadzona przez lekarza orzecznika analiza dokumentacji medycznej odwołującego oraz bezpośrednie badanie odwołującego. Wprawdzie w wydanym później, bo w dniu 22 sierpnia 2016 r. orzeczeniu, Komisja Lekarska ZUS ustaliła u odwołującego się częściową niezdolność do pracy od innej daty, bo od 12 lutego 2015 r. do 30 września 2017 r., to takie stanowisko nie zostało odpowiednio uzasadnione. Powyższe orzeczenie nie zawiera wyjaśnień z jakich przyczyn Komisja odmiennie oceniła stan zdrowia odwołującego w zakresie daty istnienia częściowej niezdolności do pracy od 12 lutego 2015 r., tym bardziej, że jak wynika z uzasadnienia orzeczenia, dokonała analizy stanu zdrowia odwołującego w oparciu o tożsamy materiał medyczny, jaki był dostępny lekarzowi orzecznikowi przy pierwszym badaniu odwołującego. Organy orzecznicze ZUS, w razie wątpliwości, czy też braku możliwości samodzielnej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego, mogły skorzystać z możliwości, jakie daje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. 2004r., poz. 2711). § 4 ust. 3 wymienionego rozporządzenia przewiduje, że lekarz orzecznik może, przed wydaniem orzeczenia, uzupełnić dokumentację dołączoną do wniosku, w szczególności o opinie lekarza konsultanta lub psychologa albo o wyniki badań dodatkowych lub obserwacji szpitalnej. Takie same uprawnienia na podstawie § 10 ust. 3 rozporządzenia przysługują również Komisji Lekarskiej ZUS. Powyższe oznacza, że organy orzecznicze przeprowadzające badanie ubezpieczonego, jeśli miały wątpliwości odnośnie jego stanu zdrowia i jego wpływu na zdolność do pracy, a same nie dysponowały odpowiednią wiedzą do dokonania takiej oceny, mogły skorzystać z

możliwości zasięgnięcia opinii konsultanta psychiatry lub psychologa ale tak się nie stało i dopiero biegli sądowi w oparciu o te same informacje bądź takie, które ZUS mógł uzyskać w ww. sposób, ustalili trwałą całkowitą niezdolność do pracy. Biegli sądowi z zakresu psychiatrii i psychologii wskazali, że odwołujący jest osobą trwale całkowicie niezdolną do pracy. Takie orzeczenie, zdaniem Sądu, mogli wydać także orzecznicy ZUS, gdyby została przeprowadzona dokładna analiza stanu zdrowia ubezpieczonego pod kątem jego schorzeń natury psychiatrycznej. Tak się jednak nie stało, a odpowiedzialność za ten stan rzeczy – na zasadzie odpowiedzialności za błąd, który orzecznicy popełnili – ponosi organ rentowy.

W tych okolicznościach Sąd nie miał podstaw do uznania, że przyczyną uzyskania przez ubezpieczonego prawa do żądanego świadczenia dopiero w następstwie prawomocnego wyroku sądowego były nowe dowody bądź okoliczności, którymi organ rentowy nie dysponował, lecz jedynie odmienna ocena stanu zdrowia ubezpieczonego dokonana przez lekarzy orzeczników ZUS i biegłego sądowego. Okolicznością niezbędną do przyznania ubezpieczonemu dochodzonego przez niego świadczenia rentowego było więc ustalenie, że ubezpieczony jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, co też organ rentowy w oparciu o dostępną dokumentację medyczną mógł ustalić rozpoznając wniosek ubezpieczonego o przyznanie prawa do renty. Skoro więc Zakład Ubezpieczeń Społecznych błędnie ocenił stan zdrowia odwołującego i na tej podstawie nie przyznał mu świadczenia w terminie, w jakim winien był go przyznać gdyby dokonał prawidłowych ustaleń, to odwołującemu należą się odsetki na zasadach wyrażonych w art. 85 ust. 1 u.s.u.s. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21 listopada 2017 r., III AUa 207/17; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 20 sierpnia 2015 r., III AUa 709/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 października 2014 r., III AUa 40/14).

W konsekwencji, Sąd uwzględnił argumentację odwołującego jako znajdującą potwierdzenie w stanie zarówno faktycznym, jak i prawnym, co skutkowało stosowną zmianą decyzji i przyznaniem odwołującemu prawa do odsetek za opóźnienie wypłaty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 r., Nr 12, poz. 104) wskazuje odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń – do dnia wypłaty świadczeń, z uwzględnieniem ust. 2-5. Kolejne ustępy tego przepisu stanowią z kolei, że okres opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, dla których przepisy określające zasady ich przyznawania i wypłacania przewidują termin na wydanie decyzji, liczy się od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji. Okres opóźnienia w wypłaceniu świadczeń okresowych liczy się od dnia następującego po ustalonym terminie ich płatności. Okres opóźnienia w wypłaceniu świadczeń emerytalnych lub rentowych, zleconych Zakładowi do wypłaty na mocy odrębnych przepisów, liczy się od dnia następującego po najbliższym terminie płatności tych świadczeń, przypadającym po upływie 30 dni od wpływu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych decyzji zlecającej wypłatę świadczenia.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, zgodnie z sentencją wyroku.